

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2018 r.

**KOMENDANT GŁÓWNY
STRAŻY GRANICZNEJ**

KG-CU-ZSS.072.5.2018

RPW/24898/2018 P
Data:2018-04-23

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2018 -04- 23
ZAL.	NR

**Rzecznik Praw Obywatelskich
Pan Adam Bodnar**

Szanowny Panie Rzeczniku,

z uwagą przyjąłem Pana pismo z dnia 11 kwietnia 2018 r., w którym dzieli się Pan swoimi przemyśleniami i obawami związanymi z prawidłowością stosowania zasady non-refoulement w przejściu granicznym w Terespolu. Niniejsza kwestia była już przedmiotem wcześniejszej korespondencji, w której zarówno ja, jak i moi współpracownicy zapewnialiśmy Pana o dokładaniu wszelkich starań w zakresie zapewnienia cudzoziemcom pełnego dostępu do procedury uchodźczej. Wielokrotnie też zwracałem uwagę na specyfikę definiowania osób poszukujących ochrony międzynarodowej w przejściu granicznym podczas kontroli granicznej, gdzie poza takimi osobami pojawiają się również w zdecydowanej większości cudzoziemcy, których celem jest migracja w celu poszukiwania lepszych warunków życia. W przypadku gdy nie spełniają oni określonych w kodeksie granicznym Schengen warunków wjazdu i nie deklarują potrzeby poszukiwania ochrony międzynarodowej, brak jest podstaw do zezwolenia im na wjazd.

Wspomniany przez Pana Rzecznika rezultat przeprowadzonej w sierpniu 2016 r. wizytacji pracowników Biura RPO może wskazywać na pewne wrażliwe elementy związane ze sposobem przeprowadzania procedur kontrolnych na granicy w Terespolu. Jednakże od tego czasu w obszarze tym zaszło wiele pozytywnych zmian.

Zmiany te w szczególności dotyczą poprawy warunków w jakich przeprowadza się rozmowy z cudzoziemcami. Podjęto działania, które pod koniec roku 2016 zakończyły się ostatecznie przejściem od Służby Celnej dodatkowego pomieszczenia na potrzeby tych czynności. Pomieszczenie to zostało wyremontowane oraz wyposażone w parawany pozwalające na zapewnienie minimum prywatności podczas rozmów weryfikujących deklarowany cel wjazdu.

Dzięki temu warunki, w jakich przeprowadzane są czynności weryfikacyjne na drugiej linii kontroli granicznej uległy znacznej poprawie.

Ponadto chciałbym również podkreślić, że w celu podnoszenia kompetencji funkcjonariuszy Straży Granicznej realizujących zadania w tym zakresie, prowadzone są szkolenia z udziałem ekspertów zewnętrznych, mające na celu uwrażliwienie funkcjonariuszy na wszelkie oznaki wskazujące na poszukiwanie przez cudzoziemca ochrony międzynarodowej: zarówno na symptomy werbalne, jak i zachowania niewerbalne. Ww. szkolenia są kierowane również do personelu medycznego i obejmują elementy związane ze stosowaniem wskazówek zawartych w Protokole Stambulskim.

Odnosząc się z kolei do korespondencji przesłanej przez Prezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka informuję, że wnikliwie zapoznałem się ze wskazaną w nim sprawą. Przeanalizowano wszystkie elementy odnoszące się do jednego z cudzoziemców i nie stwierdzono uchybień w przeprowadzonym procesie decyzyjnym. W deklaracjach cudzoziemca ani razu nie pojawiły się sygnały świadczące o poszukiwaniu przez niego ochrony międzynarodowej. Identyfikacja drugiego przypadku, z uwagi na brak danych, nie była możliwa.

Jednakże uznając zasadność prowadzenia szczególnego i stałego nadzoru nad realizacją czynności w zakresie przyjmowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, zapewniam Pana, że w najbliższym czasie podjęte zostaną kolejne działania monitorujące. Najpóźniej do końca maja 2018 r. przeprowadzona zostanie przez funkcjonariuszy Zarządu do Spraw Cudzoziemców KGSG kolejna wizytacja przejścia granicznego w Terespolu. Jej celem będzie weryfikacja sposobu przeprowadzania czynności na drugiej linii kontroli granicznej w kontekście identyfikowania symptomów wskazujących na poszukiwanie przez cudzoziemca ochrony międzynarodowej.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że pozostaję otwarty na wszelkie sygnały dotyczące sposobu funkcjonowania kierowanej przeze mnie formacji, w szczególności w tak wrażliwym obszarze, jakim jest poszukiwanie ochrony międzynarodowej.

Dodatkowo poniżej przedstawiam dane statystyczne obejmujące liczbę osób, którym odmówiono wjazdu, i od których przyjęto wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej w przejściu granicznym w Terespolu, począwszy od dnia 1 stycznia 2018 r. (w podziale na tygodnie).

Okres	Przyjazdy ogółem	Odmowy wjazdu ogółem	Liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową
01.01-07.01.2018 r.	418	391	27
08.01-14.01.2018 r.	342	307	35
15.01-21.01.2018 r.	325	298	27
22.01-28.01.2018 r.	330	303	27
29.01-04.02.2018 r.	322	285	37
05.02-11.02.2018 r.	339	309	30
12.02-18.02.2018 r.	300	276	24
19.02-25.02.2018 r.	307	280	27
26.02-04.03.2018 r.	366	331	35

05.03-11.03.2018 r.	377	345	32
12.03-18.03.2018 r.	307	273	34
19.03-25.03.2018 r.	277	254	23
26.03-01.04.2018 r.	289	280	9
02.04-08.04.2018 r.	230	207	23
09.04-15.04.2018 r.	340	315	25

Z wygeneracji sprawozdania

gen. bryg. SG Tomasz PRAGA

Wysłano faxem.

Wyk. dnia 20 kwietnia 2018 r.